

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЧ „НОВИ ХОРИЗОНТИ 2009“ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 година Народно читалище „Нови хоризонти-2009“ работи ефективно в изпълнение на приетата Програма на читалището. Активно продължиха работа всички форми на дейност, които читалището разкри, развива и утвърждава:

1. Vip Gallery – постоянно действаща художествена галерия, работеща по представянето и популяризирането на пернишки автори и произведения на изобразителното изкуство. Организира пленери за художници от област Перник и гостуващи творци.

2. Артцентър „Нови хоризонти“ – Школа по изобразително изкуство, която продължава работа в ателиетата на школата. Работи в партньорство с училища в общината в мобилни ателиета.

4. Клуб „Корени“ – по етнология, фолклористика, краезнание - работи активно в тясно сътрудничество и партньорство с НПО по темата „Опазване на културното наследство“ на територията на общината и областта.

5. Клуб на журналиста „Остро перо“ – професионални творчески срещи на колегията от общината. Място за дискусии и коментари по актуални събития и теми от обществено-политическия живот в Перник и областта.

6. Клуб на художника – за майстори на четката от пернишко – активно подпомага реализацията на едно от приоритетните направления в дейността на читалището - лятната академия по изобразително изкуство. Участва в подготовката и провеждането на творческите дейности, събития и прояви в годишната програма на читалището.

7. Клуб „Сурова“ - за пазители на традицията и почитатели на обичая – работи по представяне и популяризиране на традиционната култура, свързана с обредното маскиране в страната и чужбина. Популяризира мерки и практики за опазване на традиционния празник „Сурва в Пернишко“ като елемент от Световната листа на нематериалното културно наследство (НКН) на човечеството.

8. Клуб „Жива природа“ – по екология, биоразнообразие, опазване на околната среда, който работи по проблемни в екологично отношение теми и проблеми на местната общност. Партнира си активно с НПО сектора за повишаване информираността на местната общност по проблемни в екологично отношение теми и проблеми.

9. Клуб „Поведи го, завърти го“ – за традиционно танцово изкуство - форма за усвояване на традиционни танцови умения.

10. Женска фолклорна певческа група „Седмошарица“ – издирва, съхранява, поддържа и популяризира образци на традиционното певческо изкуство от регион „Граово“. Представа репертоара си в традиционни и онлайн публични събития, конкурси и фестивали и други форуми в страната и чужбина.

11. Школа „София – the voice“ – за съвременно певческото изкуство приобщава млади изпълнители (деца и младежи). Провежда репетиционен процес за придобиване на умения и създаване на репертоар.

13. Дейност в партньорство със СНЦ „Локално наследство“ – Локален център за опазване на НКН в Пернишко, който работи за подпомагане опазването, проучването и популяризирането на двата значими елемента от нематериалното културно наследство на Пернишкия регион: „Народният празник Сурова в Пернишко“ - елемент, вписан в Представителната листа на нематериалното културно наследство на човечеството (ЮНЕСКО) през 2015 г.; „Селското хоро в Пернишко“ - елемент, вписан в Националната представителна листа на елементи на нематериалното културно наследство през 2021 г.

Всички дейности работиха в изпълнение на читалищната програма за 2023 година. Този процес стана възможен с активното включване на ръководителите на клубовете и школите: Цветана Манова, Милена Исаева, Сашо Евтимов, Милена Любенова, Евгения Георгиева, Роман Михайлов, Елена Димитрова, София Георгиева, Людмил Методиев и всички любители, които развиваха своите умения в творческия процес през годината.

Искаме да отбележим дейностите и събитията, които направиха 2023 година да остане както в съзнанието ни, така и в историята на читалището като бързоразвиващо се средище на културата в Перник и извън него.

На първи май 2023 година НЧ „Нови хоризонти 2009“ и Община Перник бяха домакини на първото издание на конкурса „Гласове и мелодии от Пернишко“, който се проведе по проекта „Традиционното изкуство в новото време“ Договор номер LI-2022-

160 от 13.08.2022 г. Проектът се реализира от НЧ „Нови хоризонти 2009“ в партньорство с Община Перник с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“/ National Culture Fund, Bulgaria по Програма за възстановяване и развитие на организации в областта на любителското творчество /сесия 2022. В конкурсната програма взеха участие над 100 изпълнители от Средна западна България - певци и инструменталисти. По условието на конкурса участниците изпълняваха песен по избор и задължителна песен от репертоара на Лиляна Галевска, Славка Секутова и Станчо Стоилов. Събитието се проведе в деня на стария събор на Перник – първи май на Пернишката крепост. Наградените взеха участие във вечерен гала концерт пред Двореца на културата. По проекта бяха издадени сборникът с граовски песни „Леко пое, далеко се чуе“ със съставител Мартин Борисов и брошурата „Старите празници на Перник“. Всички участници получиха екземпляр от двете издания. Съставът на ЖФПГ „Седмошарица“ откри конкурсната програма, като излезе на сцената с нови традиционни женски костюми, изработени като дейност по проекта. Всяка организация, излъчила участници в конкурса, получи и рекламна флаш-памет с подбрани граовски песни и мелодии. Жури в състав доц. д-р Наталия Рашкова - председател и членове Венцислав Анданов и Валерия Момчилова оцениха представянето на участниците. Наградите бяха връчени на вечерния концерт пред Двореца на културата.

През 2023 година НЧ „Нови хоризонти-2009“ изготви два проекта по програми на Национален фонд Култура, които, за съжаление, не бяха одобрени. Кандидатствахме по две различни програми – СЪЗДАВАНЕ '23 - УСТОЙЧИВИ ОРГАНИЗАЦИИ И ФЕСТИВАЛИ / Музика; и ЛЮБИТЕЛСКО ИЗКУСТВО '23 / Музика, съответно с проектите: „Опазване и популяризиране на елементи на нематериалното културно наследство в Пернишко“ (с цел да се реализират две значими събития в културния календар на Перник - конкурсът „Гласове и мелодии“ и празникът на Селското хоро); и „Традиционното изкуство в новото време - Епизод 2“ (насърчава, подпомага развитието, представя и популяризира пред публики традиционно песенно творчество).

Август месец бе запомнен с първия по рода си международен джаз фестивал „Кракра джаз фест“, организиран от Община Перник, съвместно с Фондация „Култура Перник“, Народно читалище „Нови Хоризонти 2009 г.“ и Фондация „Нишвил“, а БТА бе медиен партньор на събитието. В програмата на двете концертни вечери взеха участие: номинираната за наградата „Грами“ Тана Алекса; австралийската група „Brekky Boy“; датската звезда Ида Нилсен (от 2010 до 2016 г. - част от групата на Принс); групата „Eugo Cubans“, популяризираща кубинската музика и джаза; международната джаз формация

с участието на сръбските музиканти Алма Мичич и Рале Мичич, българина Петър Славов и американския барабанист Грегъри Хътчинсън; и полската група „Tantfreaky“.

Значима бе годината за ЖФПГ „Седмошарица“. Певиците от групата завършиха 2023 година с 55 изяви, от които - 45 дипломи, грамоти, купи, плакети и медали. Безспорно най-емоционално в съзнанието на певиците през изминалата година ще остане участието им в конкурса за традиционно песенно и музикално творчество „Гласове и мелодии от Пернишко“, но споделяме и други по-запомнящи се моменти:

Част от групата взе участие в празника „С песните на Гюрга Пинджурова, оти от Трън по-убаво нема!“ в град Трън. „Седмошарица“ се представи в програмата на събитието с изпълнение на песните „Завърти оро“ и „Кою мому жабе влаче“, а в дует Елена Димитрова и Валентина Славчева изпълниха „Айде Ангьо“. За представянето си изпълнителите ни получиха грамоти за участие в събитието.

На фестивала „Люлин пее и танцува“ жените от „Седмошарица“ се представиха чудесно – спечелиха Първа награда - плакет и диплом във втора група на конкурсната програма за участници над 18 години. За своето индивидуално участие в конкурса и представяне на традиционен песенен фолклор от Граово със златен медал и диплом бе удостоена Стефка Велинова.

На фолклорния фестивал „Витошки напеви“ ЖФПГ „Седмошарица“ бе удостоена с голямата награда на кмета на село Кладница - купа и диплом за цялостно представяне.

Женската фолклорна певческа група „Седмошарица“ представи традиционни песенни образци от Граово на една от сцените на Нишвил джаз фест. Традиционните облекла на певиците привлякоха публиката, а песните им бяха силно аплодирани. Участието на състава е резултат от партньорството на читалището със СНЦ „Локално наследство“ което изпълнява проекта по програмата за трансгранично сътрудничество България-Сърбия „Съхраняване и популяризиране на нематериално културно наследство“. По проекта в Ниш пътуваха за участие сурвакари от пернишко, певци и музиканти, които представиха музикално-песенния фолклор на област Перник в джаз аранжimenti на централната сцена на Нишвил. С концерта бе даден старт на тазгодишното издание на джаз феста.

През 2023 г. във Vip Gallery организирахме няколко изложби с активното участие на творците от региона. Ето някои от тях: *Във виното е истината, а в любовта*

историята (Сборна изложба); *Жените са цветя* (Сборна изложба); *Сила!* (Изложба за годишнината на Vip Gallery).

Да не забравяме, че нашата галерия е дом и на някои наши читалищни клубове. През изминалата година там се проведоха и други събития. Ето някои от тях: *Поздрав за мама* – концерт на изпълнители от Школа „София – the voice“; *За чиста околна среда* - Разделното събиране и оползотворяване на отпадъците - информационна среща на клуб „Жива природа“; *Познаваме ли се!?* „Моят род.“ - Поредица срещи и разкази на Клуб „Корени“ за родовата памет; *Отпадъкът в бита и изкуството* – представяне на модели и практики за ограничаване обема на текстилните отпадъци и приложението им в практики на приложното изкуство – дискуссионна среща на клуб „Жива природа“; Организиране на номинации и събитие за връчване на приза „Остро перо“ (инициатива на клуб „Остро перо“); Празничен предколеден концерт на ЖФПГ „Седмошарица“ и др.

Заслужава си да споменем още един клуб, който е част от читалищната ни дейност – клуб „Сукова“ с ръководител д-р Милена Любенова. Клубът работи в партньорство със СНЦ „Локално наследство“, чиято основна дейност е свързана с опазването, проучването и популяризирането на локалното културно наследство. През изминалата година клубът участваше активно в изследването на местната традиция. Също така беше логистичен партньор на участието и представянето на сурвакарска група от пернишко на маскарадния фестивал във Велика горица, Хърватия.

Като дейност на читалището през изминалата година можем да добавим участието ни в обучение на РЕКИЦ Перник, съвместно с РЕКИЦ Враца, на тема „Стопанската дейност и народните читалища“.

С благодарност към всички творци в съставите и колективите ни: